

AZ ALSÓBORSODI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1934 ÉVI MÁJUS HÓ 23-ÁN, MISKOLCON TARTOTT
TAVASZI RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE

SZERKESZTETTE:
NÁDHÁZY BERTALAN
LELKÉSZI FŐJEGYZŐ

AZ ALSÓBORSODI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1934 ÉVI MÁJUS HÓ 23-ÁN, MISKOLCON TARTOTT
TAVASZI RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE

SZERKESZTETTE:

NÁDHÁZY BERTALAN

LELKÉSZI FŐJEGYZŐ

2957. — 1934.

STANDHAFT JÓZSEF KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETE MISKOLCON.

AZ ALSÓBORSODI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE
1934. ÉVI MÁJUS HÓ 23-ÁN MISKOLCON TARTOTT
TAVASZI RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E .

Jelen vannak: Pósa Péter esperes és br. Bottlik István egyházmegyei gondnok elnöklete alatt Szalóczy Pál, Román Ernő, Kiss Albert, Takács Mihály, Szakács Pál, Szabó József lelkészi tanácsbírák; dr. Kérészy Barna, dr. Lipcsey Péter, bábai Bay Bertalan, dr. Molnár Gyula, Lukács Béla, Csorba György világi tanácsbírák; Nádházy Bertalan lelkészi főjegyző, Várady Pál, Tóth Sándor lelkészi és gr. Haller István dr. világi jegyzők. Dr. Kovács Kálmán ügyész. A felsoroltakon kívül a következő egyházközsegekből voltak jelen lekipásztorok és világiak: Ároktő: gondnok. Atány: Mészáros Lajos és gondnok. Böcs: dr. H. Kiss Géza és gondnok. Bükkaranyos: tanító. Bükkzsérc: Molnár Gyula. Diósgyőr: Komjáthy József és főgondnok s pénztári gondok. Eger: Paulik Béla és egy presbyter. Egerlövő: dr. Filep Gusztáv. Emőd: Demeter Béla. Gelej: gondnok. Harsány: Sólyom Gyula. Hejőbába: tanító. Hejőcsaba: Szabó Dániel és tanító. Hejőpapi: Benke József. Hejőszalonta: Nagy Elek és tanító. Igrici: Mikó Sándor és gondnok. Kisgyőr: Kiss Elek. Kistokaj: Gombos Imre. Ládháza: Eötvös Ferenc és ig. tanító. Maklár: Körössy István. Mezőcsát: Bodolay István f. ü. lekipásztor. Mezőkeresztes: Vajda Sándor, Arday László és ig. tanító. Miskolc: 3 presbyter. Martintelep: Ilosvay Ferenc és gondnok. Noszvaj: Kovács József h. lelkész és gondnok. Ónod: dr. Pápay István és gondnok. Sajókeresztúr: Berecz József és tanító. Sály: tanító. Szirma: Derencsényi István. Tiszanána: Kérészy István. Tiszaoszlár: Gyarmathy Béla. Tiszatarján: Molnár Béla. Tiszavalk: Szondy Lajos. Ujlőrincfalva: Lakatos István. Vatta: Falucskay Benjámín és ig. tanító. Tanárképviselő: Csorba György. Tanítóképviselők: Péter József, v. Littkey György, Nagy János. Vallástanító lelkészek: Cseh József, Fazekas János, Mikes Géza, Nagy József, Nagy Sándor. S. lelkészek, tanítók, presbiterek és érdeklődők szép számmal. (V. P.)

1. Énekeltünk, esperesünk Írást olvasott és vele imádkoztunk.

2. A megjelenteket számbavettük. Az igazoltan elmaradtakat igazoltuk. Püspök úr és dr. Enyedy Andor generális vizitáción voltak s így igaz sajná-

latunkra nem lehettek közöttünk. Minden jót kívántunk a püspök úr gömöri egyházlátogatására. Ezután a közgyűlést esperesünk megnyitotta.

3. Egyházmegyei gondnokunk ezt a megnyitót mondotta:

A mai mostoha időkben sajnos ritkábban lehetek együtt azokkal az egyházi és világi szolgatársaimmal, akikhez évtizedek emléke és a jövőnek az a reménye fűz, mely el nem hagyja azokat, akikben él a Krisztus!

Ha a megcsonkított Magyarország fiaiban él a Krisztus, úgy akár-mennyire ostoroz is bennünket az élet, a megpróbáltatások sötét éjszakájában a krisztusi igazság fénylő szövéténeke világítja meg a nemzet és az egyén életútjait.

„Az igazság fog felszabadítani benneteket“ mondja az Ur.

A magyar nemzetet a világtörténelem legnagyobb igazságtalansága tépte darabokra és csak az igazság képes újból felépíteni. Valamennyien a legbensőbb hálának érzetével fordulunk mindazon nemzetek és egyének felé, akik a mi igazságunknak harcosai; de az igazságnak érvényt kell szerezniünk a mi belső gazdasági életünkben is!

Nincs nagyobb keresztyéni kötelesség, mint a krisztusi igazság érvényesülésének szolgálata a család, a gazdasági élet és az állam életében is; és viszont nincsen magasztosabb és hatóerejében jelentősebb politikai törekvés a krisztusi gondolat érvényesítésénél.

Mert a keresztyén erkölcs az egyedüli szilárd alapja a családi élet tisztaságának és a társadalmi jogrendnek is.

A magyar nemzet többet szenvedett a világ bármely nemzeténél, ezért mihozzánk áll legközelebb a Krisztus! Csak meg kell halljuk az ő hívó szavát nemcsak a füleinkkel, hanem a szívünkkel is és ki kell írtsuk a gazdasági életünkben nagyon is felburjánzott önzést és kapzsiságot, mely meleggáya a gyűlölködésnek és megcsúfolására vezet minden erkölcsi igazságnak.

Ha a krisztusi gondolat a templomok kapuin túl is érvényesülni fog, ha megvédjük a gyengét az erőssel szemben, ha boldogabb időkben megszületett, de a mai helyzetben lehetetlenné vált nemzetgazdasági elméletekkel bátran szembeszállva mindenekelőtt a termelő munka létfeltételeit biztosítjuk és az igazságnak szerzünk érvényt gazdasági életünkben is, akkor át tudjuk hidalni azokat a szakadékokat, melyek annak egyes osztályait egymástól elválasztják, és megelőzhetjük az osztálygyűlöletnek fellángolását azok lelkében, akik a magyar sors csapásai alatt a legtöbbet szenvedtek, — akik a megértésnek és türelemnek mindenkor ragyogó példáját szolgáltatták és ma ismét szorongó szívvel várják, hogy a verejtékes munka legalább a mindennapi kenyeret biztosítja-e számukra.

Elismeréssel látjuk a kormányzatnak azt a törekvését, mellyel megmenteni igyekszik ezt a fuldokló mezőgazdaságot, a magyar föld népét, melynek pusztulása egész gazdasági életünk pusztulását is jelentené.

A kormány már meg is tette az első nagyjelentőségű lépést a gazdasági társadalom megmentésére, — komoly törekvést látunk továbbá az értékesítés lehetőségeinek biztosítására és a munkanélküliség leküzdésére; miért is bizalommal várjuk azokat a további elhatározásokat, melyek összhangba hozzák a tőke és az őstermelés érdekeit, ami annak az osztálynak megmentését is

jelenti, amelynek kicsinye és nagyja, a nemzetfenntartás előfájának gyökérzetét képezi.

A kormányzat eszközei nagy mértékben szolgálhatják ugyan a nemzet egységét, expansiv erőt azonban egyedül a lelkek koncentrációja biztosít, melynek alapja csak a krisztusi tanítás lehet, nem pedig a türelmetlenség és gyűlölködés, ami annak egyenes megtagadása.

A mai idők legnagyobb politikai programja, keresztyén célkitűzés is, a keresztyén gondolat és a nemzeti megújulás vágya pedig édestestvérek és akikben él a Krisztus és él a magyar haza iránti szeretet, azok egyek a Krisztusban és a magyar hazának önfeláldozó szeretetében.

A magyar keresztyénséget a gondviselés sohasem állította olyan felelősség elé, mint ma, amikor a nemzet egysége, a lelkek koncentrációja, a boldogabb jövőnek ezen elengedhetetlen előfeltétele főként attól függ, hogy meg tudjuk-e teremteni az egységes keresztyén frontot nem másvallású honfitársaink ellen, hanem a nemzeti célok szolgálatára! A kálvinizmus erői mindenkor nemzeti erők is voltak, s ma a nemzet végtelenül súlyos helyzete, minket is még fokozottabb köteleességek elé állít, mert mi magyar kálvinisták vagyunk!

A mi lelkipásztoraink át tudják érezni ennek a felelősségnek súlyát és boldogan szolgálják ezt a nagy, szent célt, remélve, hogy megértésre és viszonzosságra találnak.

A lelkek koncentrációja nemcsak belső erőinket gyarapítja, hanem oly kisugárzó erőt is képez, mely országhatárokon keresztül is egyesít bennünket azokkal, kiknek lelkében Isten ajándékaént él a magyar haza iránti szeretet és akiket csak az elvakult önkény szakított el a haza emlőiről.... Kérjük az igazságos Istent, hogy szabja mentől rövidebbre vezeklésünk kálváriajárását és egyesítse újból azt a földet és azt a népet, mely az ő rendelkezéséből talált itt hazát egy ezredév előtt.

A mi tanácskozásainkon pedig legyen Istennek áldása, hogy erősödjék meg a mi hitünk az egymás hitéből, a mi erőnk az egymás erejéből és a mi megértésünk az egymás megértéséből.

Ezzel a hő óhajással köszöntöm egyházmegyénk közgyűlését és annak minden tagját, kérve szolgálatunkra Istennek bőséges áldását!"

Közgyűlésünk a gondnoki megnyitót csöndben, szívesen és megértéssel meghallgatta, elrendelvén a jegyzőkönyvi kinyomtatását.

4. Lelkészi főjegyző felolvasta az esperesi jelentést:

„Nagytisztelű Egyházmegyei Közgyűlés!

Az a 7 hónapi idő, ami múlt évi közgyűlésünk óta eltelt, telve van egyházi életünket közelről érintő eseményekkel. A legkiemelkedőbb, szinte uralkodó történelmi tény a múlt évben lezárult zsinat által alkotott törvénykönyvünk életbeléptetése a f. évi január 1-én. Ugy érzi magát a magyarországi református egyház, mintha a már kényelmetlenné vált lakásából a mai élet követelményeinek megfelelőleg átalakított s célszerűbben beosztott lakásba költözött volna, aminek nemcsak a helyiségei látszanak tetszetősebbeknek és a célt jobban megközelítőnek, hanem az a teljes reménye, hogy a lakbért is gazdaságosabban lehet megállapítani. Ma még nem nyilat-

kozhatunk az új törvénykönyv gyakorlati értékéről, amit majd az idő próbál ki, — eszmei tekintetben nagy haladást jelent az egyház lelki vonatkozásainak és tartalmának a kiteljesedése felé.

Egyházmegyénknek az elmúlt majdnem öt hónap alatt nem volt módjában kitapasztalni a lelkészválasztási új törvény praktikumát, a legközelebbi jövő nem kevesebb, mint 3 megüresült lelkészi állás betöltésénél ad módot és alkalmat az új törvény gyakorlati alkalmazására, amiről jelentésem során meg fogok emlékezni.

Ugyancsak az új törvénykönyv életbeléptetése szolgáltat alkalmat meglévő szabályrendeleteink megfelelő módosítására és új szabályrendeletek készítésére. Az erre vonatkozó tervezeteket jelen közgyűlésünk elé terjesztjük, amelynek módjában lesz az arra megéretteteket kiválasztani, illetőleg megalkotni s esetleg a szükséghez képest új alkotása felől intézkedni.

A szabályrendeletek közt a legfontosabb — újszerűségénél fogva is — az egyházmegyei tanács megszervezéséről szóló, aminek a törvény keretein belül megalkotott rendelkezéseit már most gyakorlatba vesszük, amennyiben közgyűlésünk megfogja választani az egyházmegyei tanács tagjait. Tárgysorozatum külön pontjában fel van véve. Ez a rendelkezés lehetővé teszi egyházkormányzatunknál is az új idők-szülte racionalizálást, mert nemcsak kevesebb kiadással jár, hanem sokkal könnyebben megmozdítható is a 10—12 tagból álló tanács, mint nálunk 120-nál is több (pontosan 123) alkotó tagot számláló egyházmegyei közgyűlés.

Amilyen felemelő reménységgel indultunk el az új törvénykönyv életbeléptetése által egyháztörténeti dátummá vált 1934. év utján, éppen olyan mély gyászt hozott annak első hónapja az egyetemes magyar református egyházra, elsősorban tiszáninneri egyházkerületünkre, ami fejünk koronájává magasztosult, nagy emberünknek, az Isten által igazi vezérségre elhívott volt főgondnokunknak: csabacsüdi Dókus Ernő úr Önegyméltóságának tragikus halála által. Szinte az Ilyés próféta tüzes szekere elevenedik meg a lelkem előtt, amikor a 60 esztendőnél is hosszabb ideig tartott kimagasló egyházi szolgálata után olyan váratlanul szólítja el, a lelki ügyek iránt változatlanul érdeklődéssel és figyelemmel viseltetett, hívőlelkű aggastyánt az Örökkévaló Istennek mindent idejében cselekvő bölcsessége.

Az országos református közalap és a lelkészi nyugdíjintézet: ez a két áldásos intézményünk valóságos lelki atyját gyászolja Dókus Ernőben. Az előbbivel nagy tervei voltak, amiknek a nehéz gazdasági viszonyok és az áldozatkészség tapasztalt hiánya erős akadályként állottak útjában; az utóbbi megalkotásának döntő súlyú résztvevője s visszavonulásáig lelki intézője volt. Hálás tanítványi szívét a sárospataki alma mater számára tett fejedelmi hagyatéka ékesen mutatja, Isten kegyelméből tett sok jó szolgáltatának látható jeleit és láthatatlan emlékeit híven őrzi egész egyetemes egyházunk és tiszáninneri egyházkerületünk. Közgyűlésünk is meghajtja hódolatos kegyeletének zászlaját halhatatlan emléke előtt és a csendes sátorlajauhelyi sirboltra leteszi az emlékezés friss májusi virágait. Haladásra és hűséges munkára serkentő emléke maradjon áldásban mi közöttünk is!

Kegyeletes érzések közt emlékezünk meg a testvér felsőborsodi egyházmegye volt esperesének: Elek József sajobábonyi lekipásztorunk elhunytáról is. Megérző, jó barátja volt egyházmegyénknek, testvéri szívének sokszor

adta tanubizonyságát. Haló poraiban is ide tért meg Miskolcra, ahol az előtte elköltözött kedves leánya számára készített sírboltban nyugszik. Legyen édes álma a boldog feltámadásig! A gyászoló családnak kifejeztem a meggyénk részvétét is, de közgyűlésünk is adjon kifejezést kegyeletes érzésünknek.

Nt. Egyházmegyei Közgyűlés! A lelkészi karban történt változásokról a következőkben számolok be:

Bodolay István és Szalóczy Pál mezőcsáti lelkészek 40 évi szolgálatukat 8—10 évvel ezelőtt betöltvén, f. hó 1-vel nyugalomba léptek. Bodnár Béla noszvaji lelkész pedig 35 évi szolgálata után f. évi július 1-vel nyugdíjaztatott. Mindhárman hűséges munkások voltak, kiknek tiszta szívvel kívánunk sok áldott és boldog esztendőt s a nyugalom éveiben testi-lelki egészséget, meglegeledést, boldogságot!

Jó kívánataink mellett nem feledkezhetünk el arról a sokirányú közszolgálatról, amit a nyugalomba lépett Bodolay István és Szalóczy Pál végeztek éppen alsóborsodi egyházmegyénk érdekében. Mindketten korán elhívtak erre a munkára, előbb mint jegyzői, aztán főjegyzői, később tanácsbírói egyházmegyénknek. Bodolay István ezenkívül tanügyi bizottsági elnöki, majd dr. Tüdös István püspökké történt elhivatása után esperesi tisztséget töltött be: minden helyen mint a kötelességteljesítő, hűség, odaadó, hozzáértő munka, rend és pontosság embere a legteljesebb elismerést szerezte és tartotta meg. 50 évi lelkipásztori szolgálat után kevés ember lehet testi és lelki erőinek olyan birtokában, mint a munkában még mindig kedvét találó Bodolay István, akitől szeretettel vesz búcsút közgyűlésünk további életére is az Úr áldását kérve. „Az Urnak, a mi Istenünknek házáért hadd kívánhassak jót tenéked!” (Zsolt. 122. 9.)

Szalóczy Pál is kimagasló lelkipásztori alakja, dísze, dicsekedése volt az alsóborsodi egyházmegyének. Ékes főjegyzői tolla s a lelkipásztorkodás terén folytatott irodalmi munkássága szereztek meg számára — a kebelbeli lelkésztestvérek szeretete s megbecsülő tisztelete mellett — azt az országosan ismert, jócsengésű nevet, amit a hű sáfárság jutalmául e földön emberektől, de Isten kegyelméből megnyert. Több ízben volt h. esperes, egyházkerületünk bizalmából pedig e. ker. tanácsbíróvá és a törvényhozó országos zsinat tagjává választatott s mint ilyen legközelebbi zsinatunk összes ülészakain részt vett. Nyugalomba vonulásával egyházmegyénknel is megüresedett 1 lelkészi tanácsbírói állás és a pályázat útján való lelkészválasztásnál a jelölést teljesítő vegyesbizottságban 1 lelkészi tanácsbíró helye, amire a múlt évi őszi közgyűlésünkön a f. év tartamára Szalóczy Pál megválasztatott. Az előbbire kérem a szavazás elrendelését s arra határidő kitézését, emerre kérem a közgyűlést, hogy most ejtse meg a választást. Szalóczy Páltól pedig búcsúzzunk abban a boldog reménységben, hogy betegsége kínjaitól már megszabadulva új lakóhelyén gyakran fogjuk üdvözölni őt megújult erőben és egészségben. Akiben bízott, aki oltalma, vára, Istene volt 48 évi hűséges szolgálata idején, annak a Felségesnek rejtekében lakozzék, annak a Mindenható-nak árnyékában nyugodjék (91. zsolt.) — szereteteivel együtt — hosszú éveken át megérdemelt pihenésben, a fővárosi zajban is a megszokott lelki csendességben.

Fáj az ilyen hűséges, talpig ember-munkatársunktól búcsúznunk, de vigasztalásunk az amit Krisztus Urunk mondott tanítványainak: „Jobb nektek, hogy én elmegyek”, — csak a jobbat a nyugalom után vágyódó s meg-

fáradt szolgálókra értjük, nem magunkra. Nekik jobb, akik elmennek: nem érzik a küzdelem folyójának sodrát, a nap forró hevét, amely olyan sokszor verejtékeztette őket!

A 3 megüresedett lelkészi állás betöltése iránt a törvényes lépéseket megtettem: a 2 mezőcsáti díjlevél megerősítése s a noszvaji díjlevélnek módosítása iránt beadott kérelmek foglalkoztatni fogják közgyűlésünket. Az előbbinek nincs semmi akadálya, mivel ott a díjlevél értékben emelkedik, a noszvajinál azonban alapos megfontolást kérek, mivel ott alkudozásszerű jelenségek észlelhetők.

E 3 választással kapcsolatban kérem a Nt. Közgyűlést, hogy a választói névjegyzékre vonatkozóan méltóztassék kimondani, hogy a régi törvény alapján készült s f. évi július 30-án lejáró névjegyzék érvényét egy fél évvel, vagyis december 30-ig meghosszabbítja. Ott azonban, ahol ennek szüksége mutatkozik, felhatalmazza az esperest, hogy új névjegyzék készítésére engedélyt adjon, vagy erre utasíthassa az egyházközség presbytériumát.

A panasszal megtámadott geleji és sályi lelkészválasztás megerősítettén, Eröss Gyula és Sipos István lelkészek beerősítése jelen közgyűlésünkön megtörténik.

Múlt közgyűlésünk óta folyt le a hevesi és az egri lelkészválasztás, mindkettő meghívás útján. Hevesre Mikola Istvánt, Egerbe Paulik Bélát hívta el a választók nagytöbbségének a bizalma s bár az utóbbi ellen panaszt adtak be, a választás jogerőre emelkedett és beerősítésüknek semmi akadálya nincs. Sipos István és Mikola István lelkészválasztásainak ünnepélyes beiktatása már megtörtént. Üdvözljük új lelkészválasztásainkat igaz testvéri szeretet melegségével s jó reménységgel vagyunk afelől, hogy értékes munkájukkal külső-belső értelemben véve építeni fogják, mint hű sáfárok a gondjainkra bizott gyülekezetet s ezáltal az Istenországát!

A május 1-én nyugalomba vonult Kádár Albert hevesi és a július 1-én kvietáló Tóth István egri lelkésztől már őszi közgyűlésünkön elbúcsúztunk ugyan, de most is kívánjuk számukra az Ég Urától számos esztendőket és testi-lelki erőt, egészséget. A most nyugdíjazott 5 lelkésszel 10-re emelkedett egyházmegyénkben a nyugdíjas lelkészek száma.

S. lelkészeinkről külön kimutatást fogok előterjeszteni. Itt csak arról emlékezem, hogy egyik nagyon kedves és értékes miskolci s. lelkészünket: Mikes Zoltánt az abauji egyházmegyébe kebelezett bereti egyházközség hívta el rendes lelképásztorául s így körünkből március elején eltávozott. Áldó imádságunk volt kíséző társa, örvendező szívvel láttuk és halljuk, hogy őszinte szeretet fogadta és környezi új munkahelyén. Legyen rajta az Ur áldása.

Új tanítókul megválasztottak: Zádory Bertalan Hejőbábara, Benkő György Diósgyőrbe, akiket Tóth Ferenc hejőszalontai tanítóval együtt közgyűlésünk beerősít s amennyiben még hivatali esküt nem tettek, az esküt tőlük kiveszi. Tóth Ferenc választása ellen, mint ősszel jelentettem, panaszt adtak be, a bíróság a panasz elutasításával a választás törvényszerűségét elismerte.

Nyugalomba vonult Orbán József igrici kántortanító, aki mint kántor és mint tanító egyaránt jeles képességeiről volt közismert. Kívánunk neki sok boldog esztendőt! Utódjául helyettesít alkalmazott a presb. Száraz Sándor

személyében, akinek kiváló pedagógiai egyéniségéről személyesen volt alkalmam meggyőződni.

Tanítói karunk 3 jeles tagját érte az a kitüntetés, hogy Püspök Urunk Öméltóságától igazgatói címet nyertek: vitéz Litkey György, Nagy János miskolci, Balogh János ládházai tanítók részesültek e kitüntetésben. A kinevezési okmányt ünnepélyes formák között vették kézhez a kitüntetett tanfériak, akiket egyházmegyénk nevében szeretettel üdvözöltem, közgyűlésünk is örvendezve köszöntse őket azzal, hogy továbbra is legyenek a mi méltó dicsekedéseink!

Örömmel jelentem, hogy egyházmegyénk egyik világi tanácsbírája, a miskolci reálgymnázium kiváló igazgatója: Csorba György kettős, sőt hármas kitüntetésben részesült. Legfelsőbb helyről nyújtott feléje az elismerés pálmája: a signum laudis 35 éves tanári s 25 éves igazgatói működése alkalmából, az ország határokön túl is elismert munkássága koronát nyert a honvédelmi Miniszter úr elismerésével, végül címzetes tankerületi főigazgatónak neveztetett ki. Ez az utóbbi olyan kitüntetés, aminő a mi tisztánbeli egyházkerületünkben igazgató-tanárt ez alkalommal ér először. Jól megérdemelt kitüntetéseihez közgyűlésünk is örvendező lélekkel kívánja Istennek minden gazdag áldását.

Hálás köszönetünket kell kifejeznünk másik világi tanácsbíránk: Lukács Béla orsz. képviselő úrnak, abból az alkalomból, hogy a képviselőházban nyíltan és őszintén feltárta a lelkészek, tanítók szomorú helyzetét és ráirányította a közfigyelmet falun élő és munkálkodó tisztviselőink bajaira s nyomoruságos életviszonyaikra, akik nap-nap után hűséggel végzik nemzetépítő kötelességeiket, de megszolgált javadalmaikhoz nem tudnak hozzájutni és emellett ők eszik a legdrágább kenyeret a ma is 21—27 pengőben számított búzából. A mi kedves tanácsbíránk erre bizonytalant azt feleli, hogy csak kötelességét teljesítette, amiért ő elismerést nem vár, de nekünk jólesik az ő értékes szolgálatát hálásan megköszönni s további életére, munkáira az Ur áldását kérni. Nem kételkedem, hogy ebben közgyűlésünk minden tagja egyformán osztozik azzal a hő óhajtással, hogy vezesse a mennyei Kegyelem többről-többré, nyereségről-nyereségre, ami sokoldalú munkásságot kifejtő s a magyar föld népe iránt olthatatlan szeretettel viseltető tanácsbírákat!

Ugyanezzel a hálás elismeréssel emlékezünk a Farkasfalvi Farkas Géza egyházkerületi főgondnok urunk f. hó 18-án tartott képviselőházi beszédéről is, aki a kultusztárca költségvetésének kapcsán ugyancsak a természetbeni javadalmat élvező lelkészek és tanítók ügyét tette szóvá. Ha lesz ennek a sérelemnek orvoslása, amint hisszük, e két kiváló világi papunknak fogjuk köszönhetni. Fény nevükre, áldás életükre!

Bejelentem özv. Kerekes Károlyné volt nemesbikki lelkészözvegy halálát. Gyermekének egyházmegyénk nevében is kifejeztem őszinte részvételemet. A földi szenvedések kötelekeiből feloldatott nemes szívű özvegy álma legyen csendes, emléke áldott!

Tudomásul vétel végett tisztelettel jelentem, hogy a miskolci Erzsébet kórházban gyógykezelt Mauritz Árpád bükkaranyosi lelkész hosszabb ideig tartó betegszabadságot kért és kapott. A lelkészi szolgálatot segédlelkész fia: Mauritz Gyula végzi, felügyelő lelkésztől még nem volt időm gondoskodni. A műtéten szerencsésen túlesett lelképásztor testvérnek kívánjunk gyógyulást és mielőbbi friss egészséget!

Megerősítette az elnökség a hejőcsabai egyházközség adás-vételi szerződését, amely szerint 7 és 1/4 hold gyümölcsös céljaira alkalmas földet vásárolt 7600 P árban. Hasonlóképpen járt el a Nagy József és Mikes Géza vallásoktató-lelkészeknek a miskolci egyházközség által kiállított díjleveleivel, amelyek alapján immár nevezett 2 lelkésztestvérünk is tagja a lelkészi nyugdíj-intézetnek.

Ezeknek az elnökségi intézkedéseknek a jóváhagyását kérem.

Szeghalmy Bálint és dr. Kalas Imre városi mérnök urak az egyházmegyei építési bizottságba történt megválasztásukat köszönettel elfogadták. Illendő volna szíves készségükért közgyűlésünk köszönetét kifejezni.

Nt. Egyházmegyei Közgyűlés!

Az egyházlátogatási jegyzőkönyvek és jelentések ismertetésére térve megnyugvással jelenthetem, hogy a vallásos és hitélet általános színvonala nem süllyedt, sőt helyenként örvendetesen emelkedett. Ahol bajok vannak, amiket ismertetni fogok, ott is mindenütt az anyagi természetű kérdések képezik a bajok kútforrását. Néhány beteg egyházunk van, mint pl. Ároktő, Böcs, Noszvaj. A két előbbi helyen a lelkész és a hívek egy része között békétlenség, megújuló panasz felhője borong. A helyzetképet külön pont alatt fogja a referens ismertetni. Az elnökség közgyűlésunktől várja az utasítást. Noszvajon a kellő felügyelet hiánya és a halogatás okozta a bajokat, amikből azonban erősekező új lelkipásztor céltudatos munkával pár év alatt kivezetheti az egyházat.

Legbetegebb egyházunk Atány, ahol az egyházközségnek 10.000 P-ön, a lelkésznek 4.000 pengőn felüli adóhátraléka miatt jögerős végrehajtás van kimondva az egyházi ingatlanokra, ahol a 4 tanító kiváló munkája mellett is alig van valami eredmény a tantermek és a berendezés kiálló hiányosságai miatt. Egyházlátogatás alkalmával felvett külön presbyteri jegyzőkönyv szerint, amit részletesen fogunk ismertetni, minden baj oka a lelkész tehetetlensége, megoldás csak az ő nyugdíjaztatásával található. A hivatkozott presbyteri jegyzőkönyvet és a Hevesvármegyei Kir. Tanfelügyelő jelentését mellékelem. Tisztelettel kérem az E. T. VI. t. c. 52. § rendelkezéseinek alkalmazását a fényes múltú egyházközség megmentése érdekében. Az eljárásra az alap meg van a presbyterium kérésében, amely lelkésze nyugdíjaztatását látja az egyetlen kivezető útnak. Az egyházmegyei elnökség kéri közgyűlésünk bölcs intézkedését, hogy a törvény által reáruházott felelősséget könnyebb legyen elviselnie.

Andornakról szomorú jelentés jött: református gyermekeink oktatása alig több a semminél, ami biztos elpusztuláshoz vezet.

Sályban és Vattán még érezhető a lelkészválasztási izgalmak utórezgése, de már elsimulóban vannak.

Anyagi nehézségekről mindenütt panaszkodnak, de az áldozatkészség fel-emelő szép példáiról is megemlékezhetünk. Borsodgeszten pl. 257 q búzát gyűjtött össze a kántor-tanító vezetése alatt álló énekharangra, amit múlt év őszén szép ünnepség keretében fel is avattunk. Az 500 lélekszámú Felsőábrányban 959 P az adakozások összege s ebben Németh László gyógyszerész egyházközségi főgondnok 100 P-ös alapítványt tett szegénygondozás céljára. Ez a lelkes, buzgó testvérünk, aki példaként világíthat minden református ember előtt, felsőábrányi főgondnoki állásáról lemondott, mivel onnan Deb-

recenbe költözik. Sajnálattal vettük hírét távozásának, új lakóhelyén is őrizze és áldja meg az Ur buzgóságának és hűségnek a lelkével.

Kisebb vallási sérelemként jelenti Önöd, hogy a református vallású leventék a római katolikus templomba kivezényeltettek, de ez helyi felvilágosítással könnyen reparálható s hiszem, hogy jövőben nem fog megtörténni.

A többi egyházközségből rendkívüli dolgokat nem jelent az egyház látogatóság s így az élet rendes mederben folyónak látszik.

Befejezem jelentésemet azzal a buzgó óhajással, hogy az áldásokat osztogató Isten, amilyen ígéretes korai tavasszal ajándékozott meg s amilyen aggodalmas heteken át vezetett, épp olyan kövérítő égi harmattal látogatta mezőinket és gazdag gyümölcscsel jutalmazza a földművelő orcájának elhullatott verejtékeit.

Ezek után a statisztikai adatok közlésére térek a következőkben:

Lélekszám: 75.215.

Született: 913 fi, 828 nő. Összesen 1741.

Meghalt: 668 fi, 612 nő. Összesen 1280.

Házasságot kötött: tiszta pár 339, vegyes pár 224. Összesen 563.

Megegyezés javunkra: 138)
" kárunkra: 100) nyereség 38.

Áttért hozzánk: 42 fi, 44 nő. Összesen 86.

Kitért tőlünk: 33 fi, 34 nő. Összesen 67.

Konfirmált: 669 fi, 669 nő. Összesen 1338.

Urvacsorázott összesen: 59.430, ötvenkilencezer négyszázharminc.

II. Számadási tételek:

Bevétel	346.002 P 70 f
Kiadás	334.584 P 35 f
Pénztári maradvány	11.456 P 97 f

III. Egyházaink vagyona:

Földekben	3,246.186 P 30 f
Épületekben	7,019.929 P
Tőkepénzben	16.172 P
Alapítványokban	124.619 P
Alapokban	37.236 P 29 f
Ingóságokban	817.903 P 64 f
Hasznos jogokban	51.344 P 25 f
	<u>11,313.390 P 48 f</u>

IV. Egyházaink adóssága: 644.582 P 96 f

V. Magtárak:

Terményben: búza	153 hl. 55 l.
rozs	259 hl. 16 l.
árpa	119 hl. 33 l.
pénz	257 P 02 f

VI. Adományok összege: 26.960 P 25 f

VII. Építkezésekre, javításokra: 36.702 P 96 f

Jelentésem elfogadását kérve s magamat a Nagytiszteletű Közgyűlés jóindulatába ajánlva, mély tisztelettel vagyok

Miskolc, 1934 május 19-én.

alázatos szolgálja:

Pósa Péter
esperes.

Közgyűlésünk érdeklődéssel meghallgatván az esperesi jelentést, megköszöni annak egybefogó áttekinthetőségét és útbaigazítását, azt elfogadván, jegyzőkönyvébe iktatja. A jelentéssel kapcsolatban a következőket határozza:

a) A részvétnyilvánító, üdvözlő, köszönő és búcsúzó iratok megszerkesztésével és elküldésével lelkési főjegyzőt megbízza.

b) Az egyházközségi választói névjegyzékek érvényességét általában 1934. évi december 31-ig meghosszabbítja; ahol pedig választás miatt szükség van az új névjegyzékre, felhatalmazza az esperest, hogy az új névjegyzéket az E. T. szerinti módon az egyházközség presbiteriumával készíttesse el és erősítse meg. Ezeknek a névjegyzékeknek érvénye 1935 január 1-ig tart. Ilyen helyen is elkészítendő az E. T. szerint, az 1935 január 1-től érvényes választói névjegyzék.

c) A megüresedett lelkési tanácsbírói állásra a szavazást, az egyházközségek szavazatszámának kerületi megállapítása után rendeli el.

d) A lelkészjelölő vegyesbizottságba 1934 október 1-ig terjedő időre Román Ernőt rendes tagul és Takács Mihályt póttagul, mint lelkési tanácsbírákat választja meg. Dr. Kérészy Barna rendes tag és dr. gr. Haller József póttag, világi tanácsbírák mellé.

e) A hejőcsabai egyházközség adásvételi szerződésének (7 1/4 h. föld gyümölcsös céljaira való vásárlását 7600 P árban) megerősítését jóváhagyja; úgyszintén Nagy József és Mikes Géza miskolci vallásoktatók díjleveleinek megerősítését is.

f) A maklári új lelkipásztor andornaki szolgálatára és öröllői működésére a Szentlélek erejét kéri. (N. B.)

5. Esperesünk bejelenti, hogy Takács Mihály tanácsbíró felesége hirtelen elhunyt s temetése holnap lesz.

Közgyűlésünk bensőséges együttérzéssel nyilvánítja részvétét a kedves és hívséges szolgatárs felé. Isten vigasztaló kegyelmét kéri reá. Az elköltözött porai nyugodjanak csöndességben, a feltámasztás reggeléig. (N. B.)

6. Lukács Béla megköszöni az esperesi jelentés során őt ért köszönetet, mondván, hogy meggyőződése szerint a falu vezetőit mentesíteni kell az

emésztő gondoktól, ha a falvak békéjét óhajtjuk. Ő könnyű kötelességet teljesített, mert kálvinista nevelése és az édesapja példája erőt adnak erre.

Közgyűlésünk ismételten megköszöni „kötelességteljesítését“ (N. B.)

7. Szalóczy Pál könnyek között búcsúzik el szeretett egyházmegyéjétől.

Közgyűlésünk, könnyezve, Isten áldásával bocsátja el a hűséges jó testvért (N. B.)

8. Lelkipásztorokul beerősítették: Eröss Gyula Gelejre; Mikola István Hevesre; Paulik Béla Egerbe; Sipos István Sályba.

Közgyűlésünk áldást és kegyelmet kíván szolgálatukra. (T. S.)

9. Tanítókul beerősítették: Zádory Bertalan Hejőbábara; Tóth Ferenc Hejőszalontára, akik az esküt is letették.

E. m. gondnokunk köszöntötte az új munkásokat, Isten oltalmába ajánlván őket. (T. S.)

10. Jelentetett, hogy segédlelkészeink a következő helyeken szolgálnak: 1. Átány: Ferencz Lajos; 2. Böcs: Andrassy Ferenc; 3. Cserépfalu-Mezőkövesd: Szombathy László; 4. Diósgyőr: Kolumbán György; 5. Eger: Hubay Lajos; 6. Gelej: Kenyeressy Károly; 7. Hejőcsaba: Kiséry Béla; 8. Ládháza: Fodor Lajos; 9. Mezőcsát: Szilva Sándor; 10. Mezőkeresztes: Pósa Dezső; 11. Miskolc: Császár József, Eröss Gyula, Nagy Árpád, Szabó István és Técsy Béla; 12. Noszvaj: Kovács József; 13. Poroszló: Bertha Barna; 14. Tiszánána: Stépán László; 15. Tizzaszederkény: Simon Béla. — Mint létszámfeletti bekebelezését kéri: Kalmár Lajos és a beteg apját helyettesítő Mauritz Gyula.

Bekebelezendők; Fodor Lajos, Nagy Árpád, Kalmár Lajos számfeletti és Mauritz Gyula.

Közgyűlésünk a bejelentést tudomásul veszi, a bekebelezendőket, Mauritz Gyulával együtt — aki beteg atyját helyettesíti s így nem foglal el új helyet — bekebelezi. (N. B.)

11. Közgyűlésünk a bírósági ülést a mai nap

12 óra 30 percre tűzi ki. (N. B.)

12. Tárgyaltuk a számvevőszék 1934. évi május hó 22-én tartott gyűlésének jegyzőkönyve alapján egyházmegyénk egyházközségeinek költségvetéseit és számadásait.

Az egyházközségek költségvetései és számadásai általában jóváhagyattak.

A következő észrevételek merültek fel:

Átány ügyei felettébb sötét képet mutatnak.

A földhaszonbérnek 3.900 pengőjéből csak 1666 P 97 fillér folyt be. Egyházi adóból egy fillér sem folyt be, költségvetést nem küldött.

Javasolja a számvevőszék, hogy Átány egész számadási ügye tétessék a többi átányi ügyekhez, melyek felett ma dönteni kell a közgyűlésnek.

Költségvetése elkészítésére és beküldésére 14 nap alatti határidővel köteleztessék.

Bükkaranyos számadása szerint a tanító 8·14 P.-t fizessen vissza.

Heves a lelkipásztor változás miatt elmaradt számadását úgy készítse el, hogy őszi közgyűlésünk jóváhagyhassa.

Igrici régi ügyeinek lezárása már igen kívánatos volna, ajánltassék a presbytériumnak.

Ónod terhei aggodalmat keltek. Rendelje el közgyűlés a presbytériumnak, hogy f.é. szeptember 1-ig jelentse, mennyit könnyített anyagi nehézségein, ha esperes úr a jelentés után szükségét látná, egy bizottságot küldjön ki, beható tanulmányozás és rendező-terv készítése végett.

Általában, amely egyházközségek egy példányban küldötték költségvetésüket, másolják le még egy példányban s a másolatot írassák alá esperes úrral.

Javasolja számvevőszék, hogy újból figyelmeztesse az egyházközségeket közgyűlés, hogy takarékkönyveket ne küldjenek melléklet gyanánt s a számok írásánál tintát használjanak ne színes ceruzát.

Végül: Rendelje el közgyűlésünk, hogy amely egyházközségnek a számadása nem szabályszerűen készült, ezután adassék vissza azzal a kötelezettséggel, hogy 14 nap alatt újra készítse el s tárgyalassa le a presbytériummal s ezen felül 10 P. rendbírsággal sújtassék a lelkipásztor.

Közgyűlésünk, Átány számadási ügyeit egyéb ma tárgyalandó ügyeihez csatolja. Elrendeli, hogy 1934. évi költségvetését illetékes számvevőjéhez 14 nap alatt betérjessze. Bükkaranyosi tanító 8·14 P beiratási díj különbözetet fizessen be az egyház pénztárába. Heves őszi gyűlésre készítse el számadását. Igricinek ajánlja régi ügyeinek lezárását. Ónod, anyagi ügyeiről szeptember 1-ig tegyen jelentést és esperes úr eszerint intézkedjék. Az egy példányos költségvetések másoltassanak le.

Takarékkönyvek ne csatoltassanak ezután számadáshoz és nyugták tintával írottak legyenek.

A nem szabályszerű számadásokat a számvevők küldjék vissza s az ilyen egyházak presbytériumai 14 nap alatt kötelesek újra készíteni. Számvevő jelentse esperes úrnak, aki 10 P. rendbírságot rójon ki.

13. Tárgyaltuk a Számvevőszék jelentése alapján az 1933. évi egyházmegyei számadást és az 1934. évi költségvetést. E szerint:

A) Bevétel volt	P 22616·17
Kiadás	20073·15
Pénztári maradvány	2543·02

B) Baldácsy alaphól bevétel segélyezésre P	962·50
Kiosztott segély összege	1162·22

A csaknem 200 P különbözet az e. m.

segélyalaphól pótolható.

C)	Lelkészi nyugd. intézeti kirovás volt . P	23959·28
	„ „ „ jár. befizettetett „	10736·21
	„ „ „ hátralék van . „	13278·64
D)	Közalapról kirovás volt P	12203·84
	Befizettetett „	2303·92
	Hátralék van P	9899·92
E)	Költségelőirányzat 1934-re	
	Fedezet P	8738·50
	Szükséglet „	8738·50

Közgyűlésünk a számvevőszék jelentése alapján a számadást és költségvetést jóváhagyásával ellátva, Román Ernő pénztárosnak a felmentést a szokásos óvások fenntartása mellett megadva, az E. T. szerint az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti végső fokú megerősítés végett. (N. B.)

14. Közgyűlésünk — a Számvevőszék javaslata alapján — dr. Lipcsey Péter és Román Ernő hozzászólása után

Eger évi 100 P egyházmegyei missziói segélyét, mert a pénztár szegény, Eger pedig Istennek hála, megerősödött — egyelőre beszünteti. (N. B.)

15. Közgyűlésünk a számvevőszék előterjesztésében tárgyalta, hogy az egyházközségek hátralékai, az egyházmegyei pénztárral szemben (nyugdíjintézet, közalap, közigazgatás, internátusi díjak stb.) majdnem 24 ezer pengőt tesznek ki. Ezt az eladósodást, tovább nőni hagynunk nem szabad. Olyan módot kell találnunk, hogy a hitelező is megkaphassa a magáét, az adós se terheltecsék erején felül. Javasolja tehát a számvevőszék, hogy minden 100 pengőn felüli tartozás rögzítessék le mai állagában. Ez az összeg kezeltessék tőkeként s terheltecsék meg átlagban 5%-os kamattal, mert van 8%-os kamatú is, 5%-os is és kamat nélküli is. Az így előre kiszámított kamat adassék a tőkéhez s ez az összeg osztassék el 5—10 esztendei időre úgy, hogy a törlesztési részletek havi 5—20 pengőt tegyenek ki legfeljebb. Így fizessék az adósok méltányos módon tartozásaikat. Amely hátralékos így sem törlesztene, ott fennállana az indolencia s ilyen adósoknál mondassék ki a lelképásztor, gondnok és presbytérium ellen a fegyelmi felelősség s ha ők a hibásak, egyetemlegesen vagyoniilag is rajtuk hajtassék be a hátralék. Ha a vezetőség tisztázta magát, akkor az indolens egyháztagnak ellen kérjen közigazgatási végrehajtást az egyházmegye, amit meg kell tennie, a jó rend és törvénytisztelet szempontjából, mert nemcsak a gazdasági helyzet rossz, hanem az adómorál is meglazult.

Közgyűlésünk sok hozzászólás után, a számvevőszék javaslatát teljes egészében elfogadja azzal, hogy amely egyházközségnek az adókulcsa nem megfelelő, helyesebb adókulcsot dolgozzon ki és azt terjessze fel megerősítés végett. Elrendeli, hogy ez a határozat minden presbytériumban meghirdetendő. Egyházmegyei pénztár

tárost felhívja, hogy a hátralékos tartozásokat a fenti alapon számitsa ki, 5—10 évi törlesztésre ossza be, kimutatásban a hátralékosokat értesítse és megfelelő mennyiségű postatakarékpénztári befizetési űrlap elküldéséről gondoskodjék. (N. B.)

16. Közgyűlésünk Szakács Pál tanácsbíró, kánoni látogató előadásában, tárgyalta az átányi 2500 lelkes gyülekezet „pusztuló“ állapotát. Bemutatta előadó az 1934. évi április 28-iki kánoni látogatás során esperesünkhöz tett jelentését és a presbyteri gyűlésen felvett jegyzőkönyvet, mely szerint Szakács Pál tanácsbíró „személyesen is meggyőződött — a lelkipásztor, Mészáros Lajos — sok olyan tetteiről, felületességéről, károkat okozó hanyagságáról, amelyek csak a lelkész betegsége alapján magyarázhatók meg.“ A presbytérium is „arra a kérdésre, hogy kit terhel a felelősség, kijelenti, hogy az egyetlen ok, hogy az egyházközségnek nincs vezetője. Szóalommal nézi, mint beteg embernek a hiábavaló erőfeszítéseit. Tehetetlennek tartja Mészáros Lajost. Kéri az egyházmegye sürgős intézkedését, mert lehet, hogy hónapok mulva minden késő lesz.“

Az egyházmegyei számvevőszék is, 1934 május 22-én tartott gyűlésében megállapítja, hogy Átány évről-évre gyűlő adóssága 24.323 P 93 f. „A bajok nőnek, szaporodnak“. A helyzet napról-napra romlani fog.“

Heves vármegye kir. tanfelügyelőjének 1934 április 27-én az átányi iskolavizsgálatról felvett jegyzőkönyvét is ismerteti. „A kir. tanfelügyelő szomorúan állapítja meg, hogy hosszú tanfelügyelői működése alatt seholsem talált ilyen páratlanul elhanyagolt állapotban lévő iskolát.“ A kir. tanfelügyelő a tantestületnek „a lehetetlen állapotok mellett“ végzett lelkiismeretes munkáját elismeri s reméli, hogy amint ezek megváltoznak, még nagyobb lesz a buzgalom.

Közgyűlésünk nagy fájdalommal értesül arról, hogy Átányban nem a javulás, hanem a romlás halad előre. Hiába voltak az eddigi segítő próbálkozások. Kiküldöttek útján való útbaigazítások, presbyteri gyűlések, közgyűlésünk határozatai. Megállás a zilálódásban nincs.

Azért egyhangulag elhatározza úgy az egyházközség, mint Mészáros Lajos lelkipásztor javára, hogy az egyházmegye elnökségét felkéri, Mészáros Lajos átányi lelkipásztorral szemben, haladéktalanul méltóztassék alkalmazni az Egyházi Törvények VI. tc. 52. §-át. Egyben az iratokat Esperesünknek adja át.

17. Közgyűlésünk a következő szabályrendeleteket tárgyalta és fogadta el:

1. Szabályrendelet az alsóborsodi ref. egyházmegyében. Az E. T. I. t. c. 86. §. 1. tc. 112. b.

Az egyházmegye tisztviselői: Az esperes, az egyházmegyei gondnok, 8 lelkészi, nyolc világi tanácsbíró; 1 lelkészi, 1 világi főjegyző; 2 lelkészi, 2 világi jegyző, 1 egyházmegyei ügyész.

Az eddig felsorolt tisztviselőket az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek presbytériumai választják az E. T. szerinti módon.

1 egyházmegyei pénztárnok, 3 számvevő és 1 levéltárnok, kiket az egyházmegyei közgyűlés választ. Az egyházmegyei tisztviselők megbízatása az I. t. c. 88. §. értelmében 12 évre terjed.

II. Szabályrendelet az alsóborsodi egyházmegye tanár és tanítóképviselői számáról. I. tc. 107. §.

Az alsóborsodi egyházmegye hatósága alatt lévő középiskola a miskolci református reálgimnázium, amelynek tanári karából 2 képviselő választatik az egyházmegye egyházközségeinek presbytériumai által. A választás 6 évenként megújítandó.

Az egyházmegyéhez tartozó népiskolák tanítói közül, tekintettel a tanerők magas számára 10 — minden 12 tanerő után 1 képviselő. L. I. tc. 107. §. h) pont — férfi tanító-képviselő választatik ugyancsak a presbytériumok szavazataival. Megbízás itt is 6 évre szól.

III. Szabályrendelet az alsóborsodi egyházmegyében az egyházközségi tisztségviselése alóli felmentési díj mértékéről.

1. §. Az E. T. I. tc. 36. §. rendelkezése szerint a javadalommal egybe nem kötött egyházközségi tisztséget vagy megbízatást és az egyházközségi gondnoki tisztséget akkor is, ha javadalommal van egybekötve, az egyházközség minden választható tagja elfogadni és legalább egy éven át viselni köteles. A tisztségviselése alóli felmentés eseteit a törvény megjelöli. A felmentést a presbyteriumtól kell kérni s ennek határozata ellen, a törvény az egyházmegyei közgyűléshez való fellebbezést engedi meg.

2. §. Ha a felmentést kérő egyháztag a felmentést meg nem kapja s az egyházközségi tisztséget viselni vagy a megbízatást betölteni nem hajlandó, a törvény értelmében felmentési díjat fizet.

3. §. A felmentési díj a következőkép állapittatik meg :

a) Egyházgondnokság alól	50.— P
b) Presbyterség alól	25.— P
c) Egyházfiség alól	10.— P
d) Más egyházi megbízatás alól	5.— P

IV. Szabályrendelet az alsóborsodi egyházmegyében egyházmegyei közgyűlésről elmaradt közgyűlési tagok irányában követendő eljárásról.

1. §. Mivel a világi tisztviselők állásuk, hivataluk és körülményeiknél fogva nem rendelkezhetnek idejükkel mindenkor szabadon, velük szemben egyházmegyénk semmi eljárást nem tart indokoltnak. Kötelesek azonban a gyűlésről való elmaradásukat az esperesnek bejelenteni és pedig a jegyzői tiszte betöltő világi tisztviselők 8 nappal a gyűlést megelőzőleg.

Ha valamelyik világi tisztviselő 3 egymásután következő gyűlésről bejelentés nélkül elmarad, ahhoz az egyházmegyei elnökség kérdést intéz, hogy kívánja-e egyházmegyei tisztségét megtartani.

2. §. A gyűlésről indokolatlanul elmaradó lelkészi tagok esetről-esetre 5 pengő bírságot fizetnek az egyházmegyei pénztárba.

3. §. A gyűlésről elmaradt tagok akadályoztatásuk okait a gyűlés előtt, vagy a gyűlés után 30 nap alatt az esperesi hivatalhoz jelentsék be. Ezen jelentésüket az esperes a legközelebbi gyűlésen beterjeszti s felettük az esperes véleménye alapján, közgyűlés határoz.

4. §. Érdektelt egyházközségek képviselői kötelesek a gyűlésben megjelenni.

V. Szabályrendelet, az alsóborsodi egyházmegyében az egyházmegyei tanács szervezetéről és feladatairól. (E. T. I. tc. 114. §.)

1. §. Az egyházmegyei közgyűlés feladatai egy részének teljesítésére egyházmegyei tanácsot alakít.

Az egyházmegyei tanács az elnökségen kívül, 12 tagból áll és pedig 6 lelkészi és 6 világi tagból. A világi tagok közül egy mindig az egyházmegye tanító képviselői közül választandó.

Az egyházmegyei tanács tagjait az egyházmegyei közgyűlés szavazati joggal bíró tagjai közül 1 évi időtartamra választja.

2. §. Az egyházmegyei tanács hatáskörébe tartoznak a következő ügyek:

a) Az egyházi felsőbb hatóságok jóváhagyását igénylő egyházközségi határozatok jóváhagyása.

b) Az egyházközségek vagyoni vonatkozású határozatai ellen beadott fellebbezések elintézése.

c) Az egyházmegyei tisztségek megüresedésének megállapítása s azokra a szavazás elrendelése. Az egyházmegyei tisztségről lemondás elfogadása tárgyában azonban csak a közgyűlés határozhat, úgyszintén az esperes és egyházmegyei gondnoki tisztség megüresedését is mindig a közgyűlés állapítja meg.

3. §. Az egyházmegyei tanács ülését évenként egyszer tartja, szükség esetén azonban az elnökség bármikor összehívhatja.

Az egyházmegyei tanács tagjainak felmerült költségeit az egyházmegye pénztára megtéríti.

4. §. Az egyházmegyei tanács határozata ellen a meghozatalának, ha pedig kézbesítésnek van helye, a kézbesítésnek napját követő 15. nap alatt az egyházkerülethez lehet fellebbezni. A fellebbezést az espereshez kell beadni.

VI. Szabályrendelet az alsóborsodi egyházmegyében a szavazati jogot nem gyakorló vagy elmulasztó egyházközségek büntetéséről.

1. §. Az E. T. I. tc. 23. § utolsó bekezdésének rendelkezése szerint az egyházközség köteles a szavazati jogot minden alkalommal a kitűzött időig gyakorolni.

2. §. Amelyik egyházközség ezt a kötelességét nem gyakorolja, vagy elmulasztotta, vagy szabálytalan szavazatot adott be s mulasztását az egyházmegyei közgyűlés előtt, annak felhívásától számított 30 nap alatt kellő módon nem igazolta, 10, azaz tíz pengő büntetést fizet az egyházmegyei közgyűlés által esetről-esetre megállapítandó célra.

3. §. Ha a mulasztást a lelkész követte el, a bírságot ő tartozik fizetni, ha a presbiterium tagjainak a mulasztásából történt a szavazat be nem küldése, a bírság fizetése őket terheli.

Közgyűlésünk, mind a VI. szabályrendeletet életbelépteti.

Egyéb szabályrendeletek alkotásával megvárja egyházkerületi közgyűlésünk ilyen irányú intézkedését. (N. B.)

18. Az egyházmegyei tanácsot 1 évre közgyűlésünk a következő tagokból alakítja meg az elnökségen kívül:

Dr. Filep Gusztáv, Gaál Ferenc, Komjáthy József, Nádházy Bertalan, Román Ernő, Várady Pál lelkészi tagok; bábai Bay Bertalan, dr. gr. Haller István, dr. Kovács Kálmán, Dr. Kérészy Barna, Dr. Molnár Gyula, Péter József világi tagok. (N. B.)

19. Közgyűlésünk az egyházkerületi közgyűlésnek II. tc. 25. § alapján való kijelölés végett, különleges viszonyai alapján ajánlja a következő egyházközségeket:

Miskolc, Diósgyőr, Eger, Martintelep. (N. B.)

20. Közgyűlésünk, az E. T. II. tc. 3. § alapján a miskolci egyházközség 4 vallástanító lelkész templomi szolgálati s egyéb gyülekezeti munkáikra vonatkozólag alkotott szabályrendeletét

jóváhagyta.

21. Bejelentetett, hogy a VI. tc. 13. § szerint két időszaki tanács alakított egy évre:

I. tanács: Román Ernő, Dr. Molnár Gyula, Csorba György; póttagok: Kiss Albert, Takács Mihály, Zsóry Lajos.

II. tanács: Gaál Ferenc, Szabó József, b. Bay Bertalan; póttagok: Szakács Pál, Lukács Béla, gr. Haller József.

Tudomásul. (N. B.)

22. Esperesünk, a „Tiszaoszlári lelkészársvák“ anyagi ügyében a következő jelentést tette:

„Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés! A mult évi tavaszi Közgyűlésünk 14. pontja szerint Főtiszteletű Püspök Ur nekem adta át a tiszaoszlári lelkészársvák segélyalapjának kezelését. Akkor takarékbetéti könyvön 5585.— P, a Kálvineumnál 4900.— P, összesen 10.485.— P volt a segélyalap összege. A mult év folyamán a debreceni illetőséget nyert Zoltán részét a takarékbetétekből a debreceni városi árvaszekhez megküldtem. Az alap jelenlegi állása: Kálvineumnál 5194.— P (1933. jul. 1 állag), Takarékbetét 3331·80 P, összesen 8525·80 P. Aladár és Béla taníttatási költségei címén Gyarmathy Béla gyám 5 izben összesen 1499·70 P-t vett igénybe. A leányt megillető rész még teljesen érintetlen, amit nyilvántartunk. Kérve jelentésem elfogadását, mély tisztelettel vagyok — Miskolc, 1934 május 22-én — Pósa Péter esperes.“

Közgyűlésünk a jelentést, köszönettel tudomásul vette. (N. B.)

23. Tárgyaltuk az ároktői volt gondnok téglaeladási ügyét. 1933. őszi közgyűlésünk 19. sz. a. felhívta lelképásztort, hogy tegyen jelentést. E jelentés szerint részletekben megtérül a tartozás.

Tudomásul szolgál. (N. B.)

24. Tárgyalván az I. t. c. 23. §. alapján az anyaegyházközségek szavazatainak számértékét.

Közgyűlésünk a kebelbeli lelképásztoroknak és presbytériumoknak fegyelmi felelősség terhe mellett elrendeli, hogy az idézett törvény alapján való számítással, f. é. szeptember hó 18. napjáig bezárólag, az esperesi hivatalnak tegyék meg javaslataikat egyház-

községük szavazatának számáról, hogy az végső megállapítás végett az egyházkerületi közgyűlés elé legyen terjeszthető. (N. B.)

25. Tárgyalván a VI. t.-c. 4. és 5. §-a alapján az egyházközségi bíróságok ügyét.

Közgyűlésünk a kebelbeli lelkipásztoroknak és presbytériumoknak fegyelmi felelősség terhe mellett elrendeli, hogy a bíróságokat alakítsák meg és 5. §. szerinti jelentésüket f. évi szept. 18-ig bezárólag az esperesi hivatalhoz tegyék meg. (N. B.)

26. Olvastuk Sarkadi Nagy Lajos kisgyőri tanító beadványát, melyben panaszolja, hogy a kisgyőri egyház mindezideig sem a lakhatatlan tanítói lakást nem renováltatta, sem lakáspénzt nem fizetett néki, bár erre az 1933. évi tavaszi egyh. m. közgyűlés kötelezte az egyházközséget.

A törvényes következményekből eredő kellemetlenségek elkerülése végett, közgyűlésünk ismételten kötelezi az egyházközséget, hogy a kérdéses tanítói lakást fél éven belül közegészségügyileg is elfogadható módon renováltassa, vagy a törvényes lakáspénzt fizesse ki. (V. P.)

27. A mezőcsáti egyházközség közgyűlésünk elé terjeszti két lelkipásztorának módosított díjlevelét 4—4 példányban.

Közgyűlésünk a törvényesen letárgyalt, a régi díjlevellel szemben fizetésemelést biztosító, módosított új díjleveleket megerősíti és a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti fel. (V. P.)

28. A noszvaji egyházközség beterjeszti az 1934. április hó 5-iki lelkipásztori díjleveltervezetét megerősítés végett. A változtatás lényege a következő: az eredeti díjlevelben foglalt 508 véka, azaz 111 mm. rozs helyett fizet az egyházközség 80 mm. tiszta búzát. E tételnél 134 pengő értékűbblet mutatkozik a lelkész javára. A régi díjlevel 4 ik pontja alatti mustpénz és a 12-ik pont alatti munkaváltság együttes pénzértéke 974 aranykorona helyett az új díjlevelben csak a 80 mm. búza után mm.-ként 3 P 20 fillérrel kivetett évi 256 pengő van felvéve azzal az indokolással, hogy a mustpénz alapját képező szőlőbirtok egyharmadára csökkent és már évek óta ennyit is fizet e cimén az egyház. Így 718 pengő díjlevelcsökkenés mutatkozik. A stóla is rendeztetett 100%-os felemeléssel. A többi pontok változatlanok.

Közgyűlésünk a csökkentett lelkészi díjlevelet nem erősíti meg, mert: 1) a 80 mm. búza kivetésének kulcsát az egyház nem mutatta be; 2) a 4. és 12. pont alatti változás (mustpénz, munkaváltság) oly lényeges csökkenést mutat (718 pengő), hogy a díjlevelnek megcsonkításához, törvény ellenére hozzá nem járulhat. Azért utasítja közgyűlésünk az egyházközség presbytériumát, hogy új módosított díjleveleket terjesszen be 4 példányban, értékcsökkenés nélkül. (T. S.)

29. Olvastuk a Ládháza, Mezőnyék és Mályi ref. gyülekezetek presbitériumainak és Eötvös Ferenc lelkészünknek kérvényét, melyben hivatkozással arra, hogy három gyülekezetnek van egy lelkipásztora s Mezőnyéken ezidőszereint is segédlelkész szolgál, tisztelettel kérik, hogy onnan, ahol nem feltétlenül szükséges jelenleg és pár évig az állandó káplántartási jog állandó igénybevétele, a káplántartási jog legalább 5 vagy 10 esztendőre a betegeskedő, Ládházán lakó lelkészre ruháztassák, Mezőnyék lakóhellyel.

Egyházmegyei közgyűlésünk elismerésével annak a rendkívül nehéz, egy lelkipásztor erejét jóval felülhaladó munkának, amelyet Eötvös Ferenc Ládháza—Mezőnyék—Mályi lelkipásztor három helyen is végez, az ő és presbitériumainak kérvényét a legmelegebben ajánlja a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés jóindulatába. (V. P.)

30. Egeri egyházközségünknek, az Egyetemes Konventhez címzett kérvényét tárgyaltuk, melyben állandó káplántartó helyé való nyilvánítását és a kongrua kiutalását kéri.

Közgyűlésünk meleg pártolással terjeszti egyházkerületi közgyűlés elé az egeri kérvényt. Mert a 28.000 lakosú városban élő 1036 református pásztorálása a 21 kilométerre fekvő 200 lakosú egercsehi fiókegyház és az igen nagy területen lévő 40 szórvány gondozása állandó s. lelkésszel is csak nehezen és nagyjából oldható meg, de, hogy ezek a reformátusok el ne vesszenek, nélkülözhetetlen a segédlelkész. Mély tisztelettel kéri azért közgyűlésünk is Eger kérvényének teljesítését. (N. B.)

31. Olvastuk Eötvös Ferenc Nyék—Ládháza—Mályi-i ref. lelkipásztor kérvényét, melyben az összeomlással fenyegető, használhatatlan paróchiális istálló teljes renoválásának elrendelését kéri az egyházmegyei közgyűléstől, szemben a presbitérium határozatával, amely a düledező épület felületes tatarozását akarja.

Közgyűlésünk a ládházai gyülekezetet kötelezi, hogy a lelkész istálló falazatát és tetőzetét az 1935. év végéig tökéletesen hozza rendbe, szükséges új falrészekkel és új tetőzettel. — És rendesen szerelje fel. (V. P.)

32. Az egeri egyház presbitériuma az 1934. április hó 16-án tartott gyűlésének határozata alapján azon kérelmét terjeszti egyházmegyei gyűlés elé, hogy a néh. dr. Frenzli János örökhagyó vagyonának, a Káptalan-utcai emeletes háznak a végrendelet értelmében lelkész-lakássá való átalakításához szükséges 8000 pengő kölcsön felvételét engedélyezze. E kölcsön fedezetét képezi az Egyetemes Konvent által az egeri egyház részére 28 éven át folyósítandó évi 2000 pengő.

Egyházmegyei gyűlés az egeri egyház 8000 pengő felvétele iránti kérelmét teljesíti. (T. S.)

33. A tiszaozlári református egyház beterjeszti a tiszaozlári református Énekkar alapszabályát megerősítés végett.

Közgyűlésünk az I. t.-c. 112. §. b. alapján megerősíti. (T. S.)

34. A tiszánánai református egyház beterjeszti a kebelében megalakult „A tiszánánai Lorántffy Zsuzsánna református leányegylet“ alapszabályait 2 példányban megerősítés végett. Az egyház presbytériuma az 1934. február hó 14-én tartott gyűlésén az alapszabályt jóváhagyta.

Közgyűlésünk az I. t.-c. 112. §. b. pontja alapján megerősíti. (T. S.)

35. A böcsi ref. énekkar alapszabályait

Közgyűlés a jegyzőkönyv alapján nem erősítheti meg. Küldje be az alapszabályokat, ebben az esetben esperest felhatalmazza a megerősítésre. (T. S.)

36. A hejőszalontai lelkipásztor a presbytérium által 1934. március hó 20-án jóváhagyott azon kérelmét terjeszti elő, hogy a javadalmát képező cca 600 □ öles, homokos föld területet szállóval óhajtja betelepíteni. A beadványból nem tűnik ki, hogy a telepítés kinek a költségén történik s a bejelentett szállófajok sem felelnek meg a jobb hasznosítás kellékeinek.

Egyházmegyei közgyűlés hozzájárul lelkész kérelméhez azzal a kikötéssel, hogy: 1) jelentse be a lelkész, hogy a telepítés az egyház, vagy a saját költségén történik-e; 2) hogy hasznosabb szállófajokat telepítsen; 3) hogy a telepítésnél az 1909. évi egyházkerületi szabályrendelet idevonatkozó rendelkezései vétesenek alapul. (T. S.)

37. Olvastuk Kádár Albert, folyó évi május hó 1-én nyugalombavonuló, volt hevesi lelkipásztor és utódja Mikola István, jelenlegi hevesi lelkipásztor, 51 magyar hold lelkészi földjavadalom folyó évi termésének és adójának közöttük való elosztása iránti kérelmét.

Közgyűlésünk megállapítja, hogy a fennálló szabályrendeletek és évtizedes gyakorlat szerint Kádár Albert nyug. lelkipásztort a hármás vetésforgó szerinti elosztásban „Tizenhét“ (17) magyar hold őszi búzavetés illeti. Az ezen felüli őszi búzavetés és a tavasziak az utódját, Mikola István lelkipásztort illetik, azzal a kötelezettséggel, hogy az őt illető vetések után esetleg felmerült kiadásait az elődjének (vetőmag stb.) tartozik megtéríteni. Az 51 m. hold lelkipásztori javadalmi föld folyó évi adóját, a földjövedelem megszlása arányában tartoznak fizetni. (V. P.)

38. A böcsi egyházközség presbytériumának 1934 február 20-án esperesi kiküldött vezetése mellett hozott ama határozatát, hogy a külsőböcsi is-

kola építéséből eredő 10.000 P adósságot, a belsőböcsiekre is kivetendő adóval akarja rendezni, sok belsőböcsi egyháztag megfellebbezi.

Közgyűlésünk a vitás esetet közigazgatási bíróság elé utalja. (N. B.)

39. Esperesünk bejelenti, hogy folyó évi június hó 22-én Lillafüreden a 2-ik egyházkerületi konferencia lesz. Tárnya: az lge.

Közgyűlésünk szívesen veszi tudomásul és minden egyház-község figyelmébe ajánlja. (N. B.)

40. Aroktő és Böcs egyházközségek tagjai közül többen az E. T. II. tc. 63. §-ának alkalmazását kérik lelkipásztorokkal szemben.

Esperesünk, ügyészi véleményt kért: eszerint hivatkozott § a gyülekezet tagjainak nem ad ilyen vonatkozásban kezdeményezési jogot, hanem azzal az egyházmegyei elnökséget, vagy a kánoni látogatást ruházta fel.

Közgyűlésünk, mivel sem az elnökség, sem a kánoni látogatás nem tett ilyen irányú kezdeményezést, Aroktő és Böcs e nemű iratainak tárgyalását leveszi napirendről és az esetleges további teendőket az Elnökségre bizza. (N. B.)

41. Tárgyaltatott az igrici egyház és Gecse Albert ezidőszerint tiszapolgári ref. lelkész közötti fizetéselszámolási, valamint a vitás kútmegváltási ügy.

Egyházmegyei közgyűlés, miután a felek között sem az elszámolási, sem a kútügyben békés megegyezés nem történt, a két ügyet összekapcsolja s közigazgatási bíróság elé utalja. (T. S.)

42. Tanügyi bizottsági elnök jelenti, hogy az iskolalátogatók közül egy páran, egészségi okokból felmentést kérnek. Javasolja a felmentés megadását, s helyükre Tóth Sándor lelkipásztor, Mizser Lajos és Járdánházy József tanítók kiküldését a még hátralévő hároméves ciklusra.

Közgyűlésünk a felmentést megadva, iskolalátogatóknak kiküldi: 1) Mezőcsáti járásba: Dr. Pápay István és Balogh János. 2) Miskolci járásba: Kiss Elek és Barsy Lajos. 3) Hegyközi járásba: Molnár Béla és Trencsényi Pál 4) Mezőkeresztesi járásba: Benke József és Mizser Lajos. 5) Ónodi járásba: Tóth Sándor és Tokaji Nagy Kálmán. 6) Poroszlói járásba: Eötvös Ferenc és Járdánházy József lelkipásztorokat és tanítókat. (V. P.)

43. Egyházkerületi képviselőkül — az Elnökség mellé — kiküldettek:

Román Ernő, Szakács Pál, Várady Pál; póttagok: Szabó József, Kiss Bertalan lelkésziek. Bay Bertalan, Lukács Béla, Kun András; póttagok: Zsóry Lajos, dr. Molnár Gyula világiak. (N. B.)

44. A jegyzőkönyv hitelesítésére a Miskolcon és környéken lakó s alkalmilag együtt található alkotótagok

megbízást nyertek.

(N. B.)

45. Minden kitűzött tárgyat letárgyalván közgyűlésünk, éneklés és esperesünk imádkozása után, e. m. gondnokunk

14 ó 30 p-kor a közgyűlést bezárta. (N. B.)

Ezt a jegyzőkönyvet hitelesítjük.

Miskolcon, 1934. évi július hó 13-án.

Dr. Kérészy Barna

e. m. gondnok, h.

Pósa Péter

esperes.

Nádházy Bertalan

főjegyző.

Román Ernő

Dr. Molnár Gyula

hitelesítők.

Jegyzet: Hogy az egyes számokat kik adták elő és kik jegyezték, mindenütt nevük kezdőbetűi mutatják meg.

II. BIRÓSÁGI ÜGY:

Fegyelmi bíróság Mészáros Lajos átányi lelkipásztorral szemben, szavazatok beadásának elmulasztása miatt, az egyházmegye elnöksége által alkalmazott fegyelmi intést — *ítélettel* — jóváhagyta. (V. P.)

Betűrendes tárgymutató.

	Oldalszám :
Ároktői téglaugy	19
Ároktői kérvény	23
Bezárása az ülésnek	24
Bírósági ülés kitűzése	13
Bírósági tárgyalás	24
Bíróság időszaki	19
Böcsi énekkar alapsz.	22
Böcsi iskolakölcson	22
Böcsi kérvény	23
Eger kölcsöne	21
Eger s. lelkész ügye	21
Egyházmegyei tanács	18
Egyházkerületi képviselők	23
Egyházközségek szavazati száma	19
Egyházközségi fegyelmi bíróság	20
Esperesi jelentés	5—12
Gondnoki megnyitó	4—5
Hejőszalontai szálló	22
Hevesi lelkipásztori javadalom	22
Igazolása tagoknak	3
Igrici-i ügyek	23
Jegyzőkönyv hitelesítése	23
Jelen voltak	3
Kisgyőri tanítói lakás	20
Különleges helyzetű gyülekezetek	19
Ládházai istálló	21
Lelkipásztorok beerősítése	13
Lillafüredi konferencia	23
Lukács B. köszönete	12
Mezőcsáti díjlevelek	20
Miskolci vall. tanító lelkészek szab. rendelete	19
Noszvaji díjlevél	20
Segédlelkészek elhelyezése	13
Szalóczy P. búcsúja	13
Számvevőszéki ügyek	13—16
Szabályrendeletek	16—18
Takács Mihályné halála	12
Tanítók beerősítése	13
Tiszanánai leányegylet a. szab.	22
Tiszaoszlári árvák	19
Tiszaoszlári énekkar a. szab.	22
Tanügyi biz. elnök, isk. látogatók beosztása	23

